

24 ta' Marzu, 1950

Imhallin :

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., Pres.

L-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Neg. Giovanni Dacoutros *versus* Eustratius Petrocochino ne. et.

"Food and Commerce Control Officer" —

**Illegittimità tal-Persuna — Kap ta' Dipartiment —
Amministraturi Pubbliċi — Rappreżentanza Ġudizzjarja —
Art. 781 u 180 (a) tal-Kodiċi tal-Proċedura Civill —
Art. 50 tal-Malta Defence Regulations, 1939.**

L-eżerċizzjoni ta' illegittimità tal-persuna tista' tinghata meta l-attur jew il-konvenut huwa inkapaci skond il-liġi b'ezzjoni f'kawża, inkella b'ezzjoni iharrek jew jiġi iharrek fl-isem u fl-interess ta' hadd ieħor mingħajr ma jkun awtorizzat skond il-liġi għal dak l-iskop.

Hemm imbagħad xi persuni msemmijin mill-liġi, li kontra tagħhom l-eżerċizzjoni ta' illegittimità tal-persuna ma tistax tigi mogħtija; fost-hom il-Kapijiet tad-Dipartimenti u amministraturi pubbliċi oħra.

Il-"Food and Commerce Control Officer" huwa dipartiment ġdid li nhaloq minhabba l-emerġenza tal-gwerra; u l-Uffiċjal għall-Kontroll ta' l-Ikel u Kummerċ, nominat bhala kap ta' dak id-Dipartiment, huwa persuna legittima b'ezzjoni jir-rappreżenta dak id-dipartiment fil-proċedimenti ġudizzjarji li għandhom konnessjoni ma' l-eżerċizzju tal-funzjonijiet ta' dak l-uffiċjal.

L-aqas ma jista' jingħad li dak l-uffiċjal ma għandux ir-rappreżentanza ta' dak id-dipartiment billi listess dipartiment gie kreat bis-sakha tal-Malta Defence Regulations u dawn ma għandhomx is-setgħa li jagħtu r-rappreżentanza ġudizzjarja; għax ir-rappreżentanza ġudizzjarja lill-kapijiet tad-dipartimenti hija mogħtija b'mod generali mill-liġi ordinarja; u ma tistax tigi miċhuda din ir-rappreżentanza lil kap ta' dipartiment fuq il-motiv li dak id-dipartiment gie kreat minhabba l-emerġenza tal-gwerra u bis-sakha ta' setgħat eżerċizzjonali li kella l-Gvernatur.

Il-Qorti — Rat is-sentenza preliminari minnha mogħtija fis-27 ta' Gunju 1949, fejn tinsab riportata e-ċitazzjoni ta' l-attur u s-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Kummerċ tal-Maestà tar-Re fit-3 ta' Gunju 1948, bil-motivi premissi, kif ukoll innoti ta' l-appell u l-petizzjonijiet ta' l-Onor. Dr. Paul Boffa.

O.B.E., bhala Prim Ministru, Onor. Dr. Arthur Colombo bhala Ministru tal-Finanzi, Onor. Bertram Camilleri bhala Ministru ta' l-Industrija u Kummeré, u Onor. Edgar Cuschieri, O.B.E., bhala Tezorer tal-Gvern u Direttur tal-Kontratti, kollha in rappreżentanza tal-Gvern ta' Malta, u dawk ta' Eustratius Petrocochino, C.B.E., flimkien mar-risposti ta' l-attur, u li biha giet respinta l-eċċezzjoni tan-nullità ta' l-appell magħmul mill-Onorabbli Dr. Bosfa nomine, Dottor Colombo, nomine, Camilleri nomine u Cuschieri nomine, għaż-żewġ kawżalijiet sottomessi mill-appellat; bl-ispejjeż kontra l-istess appellat;

Rat is-sentenza preliminari l-oħra, mogħtija minn din il-Qorti fit-3 ta' Frar 1950, li biha giet respinta t-tielet eċċezzjoni kontenuta fin-nota fil-folj. 78 tal-proċess, u gie dikjarat li l-eċċezzjonijiet l-oħra kontenuti fl-istess nota huwa punti għa trattati u eliminati bis-sentenza preċedenti tas-27 ta' Gunju 1949, bl-ispejjeż kontra l-appellant;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi l-appellanti kollha giebu l-qndiem fil-petizzjoni tagħhom l-eċċezzjoni ta' l-illegittimità tal-persuna, billi jostnu li l-konvenut Petrocochino fil-kwalità li gie citat ma jistax jirrappreżenta lill-Gvern ta' Malta. Dina l-eċċezzjoni tista' tingħata meta l-attur jew il-konvenut huwa nkapaċi skond il-liġi biex joqgħod fil-kawża, inkella biex iharrek jew jigi mharrek fl-isem u fl-interess ta' haddiehor mingħajr ma jkun awtorizzat skond il-liġi għal daqs hekk (art. 781 tal-Kodiċi tal-Proċedura Civili). L-art. 789 ta' l-istess Kodiċi jiddisponi, fost affarijiet oħra, li l-imsemmija eċċezzjoni ta' l-illegittimità ma tistax tingħata kontra ebda waħda mill-persuni ndikati taht il-paragrafu (a) ta' l-art. 180 ta' l-imsemmi Kodiċi. Fost dawn il-persuni jinsabu elenkati l-Kapijiet ta' Dipartimenti jew amministraturi publiċi oħra;

Ikkunsidrat;

Illi b'Notifikazzjoni tal-Gvern numru 125 tal-5 ta' April 1940, il-konvenut Petrocochino kien gie nominat Uffiċjal għall-Kontroll ta' l-Ikel u Kummeré b'seħħ mill-1 ta' April 1940. Dik in-nomina saret b's-saħħa tal-poteri mogħtijin lill-Eċċellenza Tiegħu l-Gvernatur bl-art. 1 ta' l-Att ta' l-1939 tal-Di-

fiża dwar is-setgħat ta' l-Emergenza, kif estiż għal Malta bl-
"Emergency Powers (Colonial Defence) Order-in-Council,
1939". Bl-istess Notifikazzjoni tal-Gvern ġie mgharraf li l-Uf-
fiċjal għall-Kontroll ta' l-Ikel u Kummerċ kellu jkun l-awtorità
kompetenti għall-finijiet tar-Regolament 50 tal-Regolamenti
ta' l-1939 għal Malta dwar id-difiża. L-imsemmi Regolament
50, fost affarijiet oħra, jagħti s-setgħa lill-awtorità kompeten-
ti, jekk jidhirlu li jkun meħtieġ fi-interess tad-difiża, jew għat-
tmexxija tajba tal-gwerra, jew għall-manteniment tal-provvisti
u servizzi essenzjali għall-hajja tal-popolazzjoni, li tagħti
ordni biex tippovdi għar-regolar jew projbizzjoni tal-produz-
zjoni, trattament, tiżmin, ħżin, moviment, trasport, tqassim,
bejgħ, xiri, użu jew konsum, ta' oġġetti ta' kull xorta;

Tikkunsidrat;

Illi huwa magħruf li malli baqet l-aħhar gwerra ġie mwaq-
qaf il-"Food and Commerce Control Office". Dan kien dipar-
timent ġdid, li ġie kreat minhabba l-emergenza gravi tal-gwer-
ra li l-pajjiż kien jinsab fiha. Il-funzjoni prinċipali ta' dak id-
dipartiment kienet il-kontroll tal-provvisti kollha li kienu jin-
sabu f'Malta, kif ukoll l-importazzjoni u l-kontroll tal-ġeneri
kollha li kienu neċessarji għall-popolazzjoni; u dak il-kontroll,
għalkemm fi grad limitat, għadu għal ċerti ġeneri jeżisti sal-
lum. Bħala-kap tad-dipartiment fuq imsemmi ġie nominat il-
konvenut Petrocochino, b'seħħ mill-1 ta' April 1940, u wara li
dan irtira mis-servizz minhabba l-limiti ta' l-età, ġie nominat
Frank Agius, li fi-imsemmija kwalità assuma l-atti tal-kawża
flok Petrocochino;

Tikkunsidra;

Illi l-Qorti tal-Kummerċ tal-Maestà tar-Re, b'sentenza tas-
27 ta' Ottubru 1931 in re "Falzon vs. Galizia nomine", konfer-
mata minn dina l-Qorti b'sentenza tal-20 ta' Novembru 1931,
irriteniet li "il capo di un dipartimento è la persona legittima
a rappresentare il governo per un atto compiuto o da compiersi
da lui nell'esercizio delle sue funzioni. Il Direttore del Real
Teatro e dell'Accademia di Musica doveva ritenersi il capo di
un dipartimento per i fini suddetti"; u għamlet riferenza għas-
tenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili tal-Maestà tar-
Re fil-25 ta' Lulju 1898 in re "Perez vs. Trapani" (Kollez-
Vol. XVI, parte II, pag. 306), u għall-oħra mogħtija minn din

il-Qorti fit-3 ta' Novembru 1909 in re "Borg vs. Merewether";

L-appellanti jostnu li n-nomina ta' Petrocochino, u dik tas-sucċessor tiegħu Frank Agius, hija bażata fuq l-imsemmi Regolament 50, li ma jagħtix is-setgħa tar-rappreżentanza ġudizzjali, pretiża mill-attur appellat, lill-awtorità kompetenti nominata bis-saħħa tiegħu. Izda din il-pretensjoni ta' l-appellanti ma tistax tiġi milqugħa; għalhekk dik ir-rappreżentanza hija mogħtija b'mod ġenerali mill-liġi ordinarja lill-kapijiet ta' dipartimenti "per gli atti compiuti o da compiersi da loro nell'esercizio delle loro funzioni"; u ma hemmx raġuni li tiġi miċhuda f'dan il-każ billi d-dipartiment in kwistjoni nholoq minnha l-emergenza tal-gwerra u bis-saħħa tas-setgħat eċċezzjonali mogħtija lill-Eċċellenza Tiegħu l-Gvernatur. Għalhekk, jekk l-att li fuq l-attur appellat qiegħed jibbaża din il-kawża ġie kompjut mill-Uffiċjal għall-Kontroll ta' l-Ikel u Kummeré fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet tiegħu, dak l-uffiċjal huwa l-persuna legittima biex jirrappreżenta l-Gvern ta' Malta f'din il-kawża;

Fuq dan il-pont għandu jiġi rilevat li, kif sostniet din il-Qorti fit-30 ta' Gunju 1933 in re "Onor. Avv. Enrico Mizzi ne. vs. Onor. Prof. Sir A. Bartolo" (Kollez. Vol. XXVIII, parte I, pag. 463), "è di giuridica evidenza che la ragione del decidere sulla pregiudiziale eccezione della illegittimità della persona dell'attore o del convenuto, quando tale eccezione è basata sulla allegazione del difetto del titolo della rappresentanza nella materia formante oggetto della domanda, non ha da essere tratta d'altronde se non dai termini della domanda stessa e della causale su cui si fa basare";

Ikkunsidrat;

lli l-kawża tat-talba fiċ-ċittazzjoni tirrigwarda trasport minn Sqallija għal Malta ta' ubid u merkanzija oħra, li l-attur appellat jippretendi li sar b'inkariku tal-konvenut Petrocochino fil-kwalità tiegħu ta' Uffiċjal għall-Kontroll ta' l-Ikel u Kummeré, u ksur ta' kondizzjonijiet miftelma għal dak it-trasport. Mid-domanda u mill-kawżali taċ-ċittazzjoni jidher li l-kwistjoni involuta hija relativa għat-trasport ta' provvisti u merkanzija meħtieġa għall-popolazzjoni. Il-manteniment u x-xiri ta' dawġ il-provvisti jidhol fil-funzjoni ta' l-Uffiċjal għall-Kontroll ta' l-Ikel u Kummeré, bhala awtorità kompetenti skond l-imsemmi-

mi Regolament 50; u l-oġa ta' natura naturali li l-dik il-funzjoni jidhol ukoll il-trasport konsegwenti għax-xiri ta' daww il-provisti;

Ikkunsidrat;

Illi l-konkluzjoni fuq imsemmija, li għaliha waslet din il-Qorti, tinsab ukoll konfortata mis-sentenza tagħha tat-30 ta' Novembru 1903 in re "Avvocato della Corona vs. Stanus Geaghan ne." (Kollez. Vol. XVIII, parte I, pag. 108) fejn għe ritenut illi l-fatt li l-Kollektur tad-Dwana kellu l-attribuzzjoni li jdaħhal għan-nom tal-Gvern id-dazji stabbiliti mit-tariffi doganali kien igib bhala konsegwenza li dak l-uffiċjal kellu jidher għall-Gvern fil-kawzi għar-riskossjoni ta' daww id-dazji skond l-art. 466 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċvili. Id-dispożizzjoni kontenuta f'dan l-aħbar artikolu tagħti lil Kap ta' Dipartiment id-dritt li jagħxi għall-filasijiet pertinenti għad-dipartiment taht it-tnexxija tiegħu; u in vista ta' dak id-dritt lilu uogħti mill-liġi, huwa loġiku u naturali li kontra tiegħu għandhom jigu diretti l-azzjonijiet li għandhom għandu jirrispondi d-dipartiment li għalih jinsab prepost;

Ikkunsidrat;

Illi għar-raġunijiet fuq miġjuba, l-eċċezzjoni ta' l-illegittimità tal-persuna ma tistax tiġi mil-qugħa, billi l-Uffiċjal għall-Kontroll ta' l-Ikel u Kummerċ huwa skond il-liġi persuna legittima biex jirrappreżenta l-Gvern ta' Malta f'dik il-kawża;

Għaldaqshekk;

Tirrespingi l-eċċezzjoni ta' l-illegittimità tal-persuna oposta mill-appellanti kollha, bl-ispejjeż kontra tagħhom; u tordna li l-kawża titkompla għat-trattazzjoni fil-meritu.